

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nežrkanirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišтво:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno K 25.—
polletno K 12.50
četrtletno K 6.50
mesečno K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četverstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 80.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, 11. aprila 1910.

Cekovni račun 45.817.

Leto II.

O Finski in Fincih.

»Zemlja jezer in močvirij«, Suomeumaa, kakor je zvezoje njeni sinovi, interesira danes, ko se je na njo v javnosti skoro pozabilo, celi svet in vsi večji časniki pišejo o trdem boju, ki ga bje mali finski narod z ruskim velikanom za svojo samoupravo. — Finsko ima za seboj jako burno zgodovino; bilo je nekolikokrat predmet vročih bojev med Skandinavijo in Rusijo. Vse kaže sedaj, da stopa dežela v novo fazo svoje zgodovine, baš v trenutku, ko je proslavila stoletnico ustave, katero ji je dal prvi njen knez iz sedanje vladajoče rodbine — ruskega carskega dvora — sklicavši l. 1908 finski zbor v Borgu. Švedska je smatrala poprej Finsko za navadno pokrajino brez posebnih autonomnih pravic.

Finsko je hladna in siromašna zemlja, v kateri prebiva eden najstarejših evropskih narodov, veja uralsko-altajskega plemena. Vendar pa si je znalo prebivalstvo s svojo pridnostjo in inteligenco priboriti precejšnje blagostanje in nedavno je nek finski poslanec ponosno rekel, da se živi v bedni Finski bolje in udobneje kakor na bogatem Kavkazu. In to je popolna resnica. Res, da je bilo treba mnogo znoja in truda, da se je močvirno in peščeno deželo kultiviralo in dalo prebivalcem možnost za življenje in daljno napredovanje, zato pa ima danes Finec tudi mirno in zadovoljno eksistenco doma ter se ne seli nikamor, kar je dandanes redka prikazen. On ljubi svojo domačijo na uprav neobičajen način — tisto domačijo, katero so mnogi smatrali, da ni vredna enega vojaka. Napoleon se je nasmehnil naivnosti Aleksandra I., ko je zahteval Finsko zase. Slavni ruski državnik Nesselrode je celo predlagal, naj se Finsko neutralizira in postavi pod varstvo vseh velevlasti; Rusija si naj pridrži samo najbližje obmorske kraje, da ima svobodno pot za svojo trgovino. Cela Finska bi bila Rusiji le v breme. Pa k tej stvari se še vrnemo.

Finska leži med Švedijo in Rusko kot velika, na severovzhodu odprta elipsa. Ta okolščina je stala deželo mnogo krvi in muk, a usodepolno je bilo za njo zlasti to, ker se takorekoč vidijo z njene meje kupole ruske carske palače v Peterburgu. Devet njenih okrožij (prava Finska, Aland, Satakunda, Oesterbotnia, Nyland, Karelija, Tavastland, Kajana in Savolaks) nudi skoro enolično sliko, samo zapadno obrežje s skupino otočičev spominja na Švedsko. Ogromna jezera in močvirje, ravnice, na katerih je malo plodne prsti, nekaj čred koristnih domačih ži-

valij, pasočih se na nepreglednih pustinjah, nekaj leno tekočih rek (Kemi, Oulujoki, Vuoren) — to je domovina naroda, katerega sta poznala že J. J. in Ptolomej, seveda v nekoliko širšem pojmu.

Zgodovinarji sodijo, da so imeli Finci že v najstarejših časih znatno kulturo in da so ustanovili na severovzhodu Evrope državo biarmsko — a pozneje da jih je selitev narodov potisnila v današnje pozicije. Po mnogih poskusih njegovih prednikov se je konečno posrečilo švedskemu kralju Eriku, s pridevom kom sveti, da je Fince z mečem v roki pokristjani in si jih obenem podvrget. Poznejši švedski vladarji so po več uporih in vojnah Fince popolnoma pokorili — a objednem so povzdignili Finsko v kneževino in ji dovolili pošiljanje odposlancev k volitvam švedskih kraljev. V srednjem veku ni bilo na Finskem posebnih dogodkov razen že omenjenih bojev med Švedi in Rusi za nadvlado nad Finci. Peter Veliki si je konečno osvojil današnje viborško okrožje, za katero pa so se še pozneje vršili ljuti boji. Po miru v Abu l. 1743 je dobila Rusija konečno celi del Finske, katera meji na peterburško gubernijo.

Kakor mnogim drugim evropskim državam in narodom je dal tudi Finski odločno smer njene usode Napoleon. Da bi uničil Anglijo, je odredil Napoleon kontinentalni zapor. Švedski kralj Gustav IV. ga ni hotel vršiti in februarja 1808 so udrle na Napoleonovo željo ruske čete na Finsko in osvojile mesto Abo. Vsled izdaje je padla trdnjava Sveaborg, Rusi so se polastili finskega ladijevja — in Švedija je za vselej izgubila veliko pokrajino ter znjo premoč na Baltu. Vendar pa idealni car Aleksander I. ni hotel, da bi Finci občutili kako zgubo. Sklical je 22. marca 1809 finski deželni zbor v Borgu, na katerem so se mu Finci poklonili kot carju ruskemu in svojemu velikemu knezu. Aleksander jim je potrdil vsa prava, katera so imeli do sedaj — in to je temelj njihovi autonomiji in sedanji ustavi.

Leta 1811 je car Aleksander povrnil viborško okrožje s posebnim ukazom veliki kneževini Finski. Pod njim so se Finci sploh dobro počutili in ga za to tudi iskreno ljubili. Pod Nikolajem I. pa so nastopili težki dnevi. Osebito v zadnjih letih svoje vladje je ta car poostil cenzuro, neusmiljeno zatiral vsako svobodoumnejše gibanje in upeljal znani ruski policijski sistem. Še le ustavnemu življenju bolj naklonjeni Aleksander II. je oživil finsko ustavo. Finci so mu za to tudi v Helsingforsu postavili lep spomenik.

Konec prih.

Politična kronika.

PROSLAVA BITKE PRI GRUNWALDU.

15., 16. in 17. julija se vrši v Krakovem zlet poljskega sokolstva z različnimi drugimi slavnostmi, med katerimi je na prvem mestu odkritje spomenika kralja Jagella; spomenik je daroval mestu Krakovu umetnik Ignac Paderewski. Mesto Krakov je obljubilo za slavnosti 60.000 kron; proračun za vse slavnosti znaša 75 tisoč kron.

VSESLOVANSKI SHOD V SOFIJI.

Bolgarski umetniki sklicujejo shod, na katerem se bodo dogovorili glede podrobnosti za prireditve bolgarske umetniške razstave ob času vseslovanskega shoda v Sofiji. Shodu bode predsedoval profesor Jaroslav Vješin.

Boj za dnevni red.

Prihodnji četrtek se bode odločilo, ali pride vladna predloga glede 182 milj. posojila takoj ali še le kasneje do razprave. Pattai je sicer dal predlogo na prvo mesto, vendar pa bode Slov. jednota predlagala spremembo dnevnega reda. Ker se bodo pri glasovanju o tem predlogu merile moči vladinih pristašev in nasprotnikov, bode došlo do zanimivega »bojnega« glasovanja. Vsi klubi kličejo zadnjega moža na krov. Graška »Montagsz.« piše na naslov nemških poslancev: »Vsi, ki žele ohraniti sedanji sistem, se morajo pri tem glasovanju hojevati s Slovansko jednoto in tudi zmagati. To je mogoče, če stori vsak nemški poslanec svojo dolžnost. »Slovanski jednoti« se nikakor ne sme več pripomoči do moralnega uspeha, četudi bi njena zmaga ne pomenila kakih praktičnih posledic. Nevarnost, da Slovanska jednota konečno žanje, kar je najpreje sejala z obstrukcijo, sedaj pa z energično opozicijo, je zelo velika in še vedno bolj grozeča raste«. No, preveč upanja na zmago ne doni ravno iz teh besed. Samoobsebi umevno je, da mora biti v četrtek popoldne slednji slovenski in jugoslovanski poslanec na svojem mestu. Četudi ni upati na spremembo vlade v slučaju zmage nad vladinovci — se mora vendar Bienerttha zopet energično spomniti, da ni on s svojo kla-

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Hčer Pepica! Kaj hočete slišati o osemnajstletnem rožnatem popku? In Pepici je že skoro osemnajst let. Brali ste toliko popisov ljubeznivih mladenk — taka, da, taka je Pepica! Oči in lase ima po materi in mnogo dobrih lastnosti. Nikoli ni imela tajne ljubezni, vsaj ne spominja se na to. No, ko je hodila k plesnim uram, so se oglašale v nji tako čudne strune, toda nobena ni zadonela s polnim glasom. Vse je v njej spalo. Pa se ji je tudi zdelo, da so vsi ti učenci očeta Kaske tako in tako preveč mladi. In bili so, bili. Iz plesnih vaj je malo ženitev. Po kurzu se vse to razprši po svetu, na vse kraje — morda se kdaj na plesih sreča tak parček. Pepičin ljubezni polni roman (to je roman z najkрасnejšim koncem) se ni začel v plesni šoli, kjer se je učila prve korake kadrlje; bila je to p o n a v l j a l n a plesna šola, kjer je slučaj kompiral prvo njegovo poglavje.

Gospod Vejvara!

S tem svojim junakom bi imel največ dela — ampak prosim, ako pregledate srečno ta uvod in prečitajte košček naprej — saj se vam gospod Vejvara sam predstavi.

Sem z njim v zadregi, zakaj ta moj junak nima na sebi popolnoma nič junaškega.

Ne, mili gospod Vejvara ni bil nikak vitez iz pravljice. On ni bil tako uporen, kakor je treba biti pri preprečenju tisočerih zaprek. Francišek Vejvara je vestno »pretolkel« gimnazijo in je bil naravnost vesten slušatelj pravniške fakultete. Vsako njegovo dalje spričevalo je bilo novo zrcalo vzornega, dovršenega študenta. Ampak s tem životarjenjem je bila izčrpana tudi vsa njegova energija. Ko je absolvirал

pravo in to z dobrim uspehom, ko je napravil one državne izpite, je stal na križpotju.

Ali naj se posveti advokaturi? V duhu si je priznal, da za ta najbolj samostojni poklic nima — samostojnosti. Zgrajal se je nad odgovornostjo, ki bi mu jo nakopali klijenti s svojimi procesi, v katerih se vedno gre za denar, za tisočake, morda tudi za stotisoče. Ni si mogel premisliti, kako bi se obnašal kot zagovornik v kaki kazenski pravdi, kjer bi se obračale nanj oči širšega občinstva. Bili so trenutki, ko je Vejvara v svoji sobi popolnoma na varnem skušal zagovarjati kakega izmišljenega, nevidnega zatoženca — pa se je naglo ustrašil svojega lastnega glasu, zajecjal je, zardel — in ni mogel več dalje. Ne, advokat ne bo!

Državni uradnik? Pri sami misli na tesne, zlate ovrtnike, na zapete uniforme mu je že zaprlo sapo. In ko je pomislil na to neskončno gonjo za karijero, na to večno tekmovalstvo in prehitevanje, so se mu tresla kolena. Državni uradnik ne bo!

Kaj je še ostajalo, da bi uporabil svoje študije? Po vseh razmišljanjih je prišel Vejvara do prepričanja, da je le m a g i s t r a t miren pristan, kamor prijadra z ladijo svojega življenja. Ne obeta se na magistratu slava, glave se tam ne venčajo z lavorjem, vendar je to varna eksistenca. Tam se mirno stopa od praktikanca naprej, stopnjo za stopnjo, nobeden nobenega ne goni, dela se na toplem, in odgovornost vedno ima v i š j i gospod: gospod sekretar, gospod ravnatelj pisarne, gospod svetnik, gospod župan, slavni mestni svet. Podložni dela vselej po navodilu višjih; morda dobi kedaj kako »pod nos«, ampak nikdar ne more ničesar skaziti. Naj napravi stvar na deset načinov, vselej se more popraviti.

In gospod Vejvara je šel torej k magistratu, kamor je šlo pred njim že precej njegovih kolegov. Postal je praktikant, postane koncipist, postane sekretar — morda pride celo na svetnika. Moj Bog, magistratni svetnik! To tudi ni mala zverina!

Ampak čeprav se ni Vejvara upiral velikemu boju v življenju sploh — vendar v eni stvari se je

upiral: v svoji ljubavi, v svoji ljubezni k Pepici! Od prvega trenutka, ko jo je zagledal, je vzklija v njem trdna misel: Pepička bo moja. Ni mu bilo dano, da bi se bojeval z zmaji, ampak v rodbini Kondelikovi ni bilo zmaja. In kakor je imela tudi ta historija njegove občne, pravilne in popolnoma npravne ljubezni svoja črna včasih smešna poglavja, Vejvara se ni ustrašil in se ni bal. Njegov ogenj do Pepičke se ni mogel pogasiti z nobeno bodočo besedo Kondelikovo, volja njegova se ni izpodtaknila ob nobeni izmed teh malih nezdod. Bil je prost vsake domišljavosti, vsakega kljubovanja, bolnega čustva.

V dalji se mu je svetil edini bliščeč cilj — oltar, pred katerim bi pokleknil kot ženin poleg svoje drage, oboževane Pepice, oblečene v belo obleko, z mirtovim vencem na glavi, z blaženim blagoslovom starišev.

Kaj se je pripetilo na potu do tega cilja — h kateremu je Vejvara srečno prišel — sem skušal povedati v naslednjih poglavjih. Ni to roman — to sploh ni vezana historija. To so le male prigodbe iz življenja poštene praške rodbine, h kateri je spadal Vejvara skoro od prvega svojega pojava na prizorišču.

II. Prišlo je povabilo.

Bilo je to v nedeljo po svetih Treh kraljih, ob eni uri popoldne približno, ko so na stopnicah zadoneli trdi koraki in takoj potem na pragu pred vrati kuhinje zašarali čevlji. Zunaj je snežilo.

»Aha, oče!« je zaklicala gospa Kondelikova, ko se je obračala v kuhinji pri ognjišču, vsa rdeča od vroče peči, od naglice in od skrbi za nedeljski obed.

Bil je to mojster Kondelik.

Odprl je vrata in še predno je vstopil, je otreseel na pragu snežinke na zimski suknji.

»Zdi se mi konečno«, je rekel, ko je zapiral vrata, »da bo mraz. Sneži — in pri tem je presneto mrzlo.«

»Naj le zmrzne!« je odgovorila namesto pozdrava gospa Kondelikova. »Brez tega bi pivovar-narji in trgovci z mesom počasi obupali. To so čud-

rno večino gospodar v parlamentu. Morda bodo končno nvideli tudi tisti, ki danes Bienenrtha držijo in nam ga vsiljujejo, da po dosedanji poti ne more iti dalje.

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Bosanski mohamedanci se hočejo organizirati v enotno organizirano stranko za bodoče deželnozborske volitve. Mohamedanski radikali so proglasili sledeča temeljna načela svojega programa: 1. Polno politično, administrativno in gospodarsko avtonomijo Bosne in Hercegovine z neomejeno ustavo in direktno zvezo ljudstva s krono. 2. Neločljivo versko zvezo s kalifom v Carigradu (turški sultan). 3. Izobrazbo ljudstva v prosvetnem in gospodarskem oziru.

Z bulgarsko-turške meje. Dne 8. aprila so se zopet spopadli bulgarski in turški vojaki v rodopskem pogorju. Bulgarski ministerski svet se je posebno ukvarjal z dogodki na meji in je sklenil natančno revidirati tozadevne predpise za vojake.

Iz Abesinije. Iz Rima poročajo: Abesinska cesarica Tai-tu je zginila. Sedaj se še vedno ne da dognati, ali je že abesinska cesarica mrtva ali še živi.

Dnevna kronika.

v „Osvit“. Poročalo se je nedavno, da bi nameravali hrvatski klerikalci izdajati nov list „Osvit“. Sedaj se pa pojasnjuje, da bo pod tem imenom izhajal dnevnik „Hrvatske stranke prava“ (ki je član hrv.-srb. koalicije!), ki je pod Rauchom morala svoj dnevnik „Hrvatska“ opustiti.

Štajerske novice.

Seja izvrševalnega odbora Narodne stranke se vrši v četrtek zvečer ob 8. uri v rdeči sobi gostilne Narodni dom v Celju. — Celjski in okoliški člani so vljudno vabljeni, da se seje polnoštevilno udeležijo.

a „Narodni Dnevnik“ in obstrukcija v deželnem zboru. Nekateri naši kritični članki, katere smo zadnji čas posvetili načinu slov. obstrukcije v deželnem zboru in pa sedanjí tozadevni taktiki klerikalcev, so vzbudili gotove vrste veselje v celjski „vahtarici“. No — častito renegatsko glasilo je pri tem popolnoma prezrlo, da nismo grajali stvari same, temveč le obliko boja z željo, da bi večina slov. deželnozb. poslancev, ki je danes klerikalna, bila glede ciljev in namenov svoje obstrukcije doslednejša in temeljitejša, kakor to zahteva važnost in resnost našega boja proti nemškonačionalni kliki v Gradcu. Toliko na znanje prijateljem renegatom in klerikalcem.

a V sveto deželo! Klerikalni listi prinašajo oklic, ki pravi, da se priredi letos veliko romanje v sveto deželo. Tako se ljudstvo izžema. Enkrat Marijino Celje, potem Lurd, opet Rim in sveta dežela — doma pa ljudstvo umira gladu. Koliko ljudi bo leglo spet v prerani grob, ker bodo stradali, da si prihranijo za romanje. In tisti tisočaki,

ki se bodo zopet po nepotrebnem potrosili — bolje bi hasnili našemu narodnemu gospodarstvu! Pa kaj klerikalcem za par eksistenc — da le držijo verne ovčice na vrvi neumnosti in duševnega kastratstva!

a Strup iz Judeje in „Slovenec“. Koliko sta si „Straža“ in „Slov. Gospodar“ brusila jezike ker je včasih „Narodni Dnevnik“ prinesel predstavo kake Macharjeve črtice. Cela narodna stranka je bila odgovorna za — Macharja, ker klerikalcem večkrat dobro posveti. A glejte čudež! Sobotni „Slovenec“ je v podlistku „Iz spominov na Benetke“ prinesel črtico, ki jo je prav na katoliški način ukradei iz Macharjevega „Rima“; v svoji poštenosti seveda ne navede vira! Če je „Straža“ dosledna, bo seveda celo V. L. S. proglasila za protiversko, ker njeno glavno glasilo po natiskuje Macharja. Sicer pa „Slovenec“ priporočamo, naj ponatisne celi „Rim“ ali pa vsaj glavne odlomke, pa brez krajšav in sprememb. Bo za verne bralce zanimivo čtivo.

v Odpor proti duhovniški komandi na Ptuj-skem polju. Pri občinskih volitvah v Cirkovcih dne 8. apr. in Šikolah dne 9. apr. so klerikalci navzlic mrzlični agitaciji na celi črti propadli. Iz Šikol nam poročajo: Občinske volitve dne 9. apr. t. l. v naši na novo ustanovljeni občini so se izvršile tako, da so klerikalci popolnoma propadli. Niti obljuba župnika Ravšla, da bode v slučaju zmage nastavljen polovnjak, ni ničesar izdala. — (Ali ni g. župnik zaupal toliko moči „vere“ kolikor vinu? Op. ur.) Gg. duhovnika sta agitirala po noči in po dnevi od hiše do hiše — pa nič ni pomagalo. Čudno je, da naši duhovniki ob volitvah lahko hodijo peš, dočim morajo imeti za spoved voz, pa še ne kakšnega navadnega temveč najraje kočijo. Pri volitvah smo kmetje jasno pokazali Zorku, da ga ne maramo in da hočemo v občinskih stvareh sami gospodariti. Veselje po vasi je velikansko. — Iz Cirkovec nam pišejo: Pri občinskih volitvah dne 8. apr. so klerikalci propadli, dasi je župnik Raušl petkrat volil in kaplan dvakrat. Imel je pooblastilo od neke ženske, za katero pa ni vedel povedati komisarju, ali je samica ali pa vdovica. Kmetje so se muzali. Z duhovniško komando gre pri nas navzdol. Ni vrag, da bi si ne priborili samostojnosti in se ne osvobodili večnega duhovniškega jarma! Gospodje naj bi ostali v farovžih in cerkvah — pa bi bila mirna Bosna.

Občni zbor Ciril-Metodove podružnice v Dram-ljah se je vršil včeraj ob veliki udeležbi v gostilniških prostorih g. Šolinca. Iz odborniških poročil g. Jarnoviča in g. Sevnika smo posneli, da je ta mlada podružnica v prvem letu svojega obstanka kljub zapreki in vednim napadom župnikovim pridno delovala in se krepko razvijala. V imenu glavne družbe je govoril g. potov. učitelj Ivan Prekoršek obširno o ciljih in nalogah slovenske šolske družbe, povdarjal potrebo izobraževalnega dela ter v pre-

pričevalnih besedah zavračal ostudne klerikalne napade na Družbo. Omeniti moramo, da je naš domači župnik Ogrizek posvetil nedeljsko pridigo Ciril-Metodovi družbi, rotil in svaril je iz prižnice farane pred »to brežversko družbo«, a vse ni nič izdalo, tudi njegov popoldanski »poduk« po večernicah ne; poštenu slovenski možje, fantje in dekleta so prišli z veseljem na zborovanje in z zanimanjem sledili govornikom. Tako je drameljsko ljudstvo zopet vnovič obsodilo brezvestno gonjo župnika Ogrizeka. Govorili so še na zborovanju gg. Čulek in Ferlež. Izvolil se je nov odbor, predseduje mu g. Jarnovič, kar nam je porok, da bo podružnica tudi v bodoče uspešno vršila svoje delo.

Ciril - Metodova podružnica za kozjanski okraj je imela svoj letni občni zbor dne 3. aprila t. l. popoldne v Kozjem v gostilniških prostorih g. Gučeka. G. predsednik dr. Josip Barle pozdravi navzoče članke in goste ter otvori zborovanje. Mesto g. tajnika, kateri je bil radi opravkov zadržan se udeležiti zborovanja, kateri je pa ves čas vestno opravljal svoj posel, poda tajniško poročilo g. blagajnik dr. Jankovič. Ker so marsikateri udi, ki bi se bili lahko udeležili zborovanja, a tega niso storili, zato je bilo popolnoma umestno, da je g. tajnika namestnik grajal tako mlačnost za narodnost. Na to poda g. blagajnik svoje poročilo o stanju blagajne, katero so vsi prisotni z zadovoljstvom vzeli na znanje. Tudi se je nabrala potrebna vsota za obrambni sklad tako, da znaša vsota 200 K. Nato so se vršile volitve novega odbora. Izvoljeni so bili: Predsednikom g. nadučitelj Krajnik, blagajnikom notarski kandidat g. Kramer, tajnikom g. Ljudevit Ulčar, učitelj. Delegatom k glavni skupščini je izvoljen g. dr. Josip Barle, notar. Ostalo narodno blago, kakor kolki, se je izpečalo. Predlagalo se je, nabaviti društvu oder in kulise ter prirediti v prid družbi ljudsko veselico ozir. gledališko igro spojeno s koncertom. Gosp. predsednik se zahvali za izkazano mu čast na izvolitvi in obljubi, po svojih močeh delovati v prid družbe.

Jutri, v torek zvečer ob 8. uri se vrši v Narodnem domu (v čitalnici) skupna seja Ciril-Metodovih podružnic!

a Celjska mestna hranilnica je darovala iz čistega dobička v l. 1909 za „dobrodelne in obče-koristne mestne namene“ 21.840 K. Župan Jabornegg je pa v seji obč. odbora naznanil, da se bode s to vsoto plačale obrasti od mestnih dolgov. Za „dobrodelne in obče-koristne“ namene ne ostane torej ničesar. Seveda, če človek pomisli, da je na tej žalostni baraki, ki se imenuje celjski rotovž, 547 tisoč kron dolga, potem je umljivo, da se čisti dobiček porablja za plačevanje občinskih dolgov. Bilo bi prav primerno vprašati, koliko pa neki daje mestna hranilnica, v kateri je naložena največ slov. denarja — nemški meščani si ga samo sposojujejo, od 9 ali 10 milj. kron hranilnih vlog je okroglo 5 milj. posojenih v celjskem mestu — za slovenske namene? Bilo bi zanimivo slišati!

a Zakaj neki imamo domače obrtnike? V Celju se je pred dobrim letom naselil kot edini slovenski klepar g. Anton Jošt. Danes pa smo celjski Slovenci začudeno gledali, kako se je pri popravilih na strehi „Narodnega doma“ šopiril neki popolnoma drugi — nemški — klepar — in

ne zime — čudne zime! Kar sem živa, še ni bilo tako.

»In to je šele tretja taka«, je govoril mojster Kondelik zamolklo, »in mora jih biti sedem. Presneti vremenski preroki! In navsezadnje nikdo ničesar ne ve.«

Gospa Kondelikova je sedaj slučajno pogledala kuhinjsko opravo in je rekla očitačoče, vendar rahlo, ljubeznivo, kakor v šali očitačoče:

»Stari, stari! Pet minut je čez eno — pa si rekel, da boš opoludne doma...«

»E, saj sem hotel biti«, je odgovoril mojster, kakor bi se sam nase jezil, »ampak ko sem že plačal, je prišel gospod svetnik Holarek — in nolenc volenc sem si moral naročiti še polovico...«

»No, no«, je rekla mirneje gospa Kondelikova, saj te prej tudi nisem pričakovala. Še vedno se mi zdi tako samotno, kakor bi bili sami prazniki — mislila sem, da se nekoliko zadržite pri vinu.«

Drugikrat bi bila gospa Kondelikova nekoliko ostreje pokarala svojega soproga, da pusti, da se obed posuši, vendar ni bila nikdar podobna kaki domači Ksantipi. Ampak danes — danes ni hotela na noben način pokaziti izbornega razpoloženja, v katero se je »oče« polagoma vračal vsled nedeljske južine v vinarni.

Hitro je obrisala ob kuhinjski predpasnik debele roke in je vljudno pomagala soprogu iz zimske suknje, v kateri je bil kakor nabasan.

V jedilni sobi je v tem trenutku potihnilo ropotanje kuhinjske oprave in cingljanje krožnikov, in v kuhinjo je pritekla gospodična Pepica, ljubezniva hčerka gospoda Kondelika in njegove žene.

Prikupljivo je prijala očetovo roko, poljubila jo je in je ljubko rekla:

»Ampak ravno o pravem času si prišel, oče, nič se ni pokazilo.«

Med tem se je oče Kondelik iznebil z globokim vzdihom mrzlega, rezkega zraka, s katerim je bil zunaj kakor napojen, sesal z nosnicami dišečo kuhinjsko soparo in je pogledal obližnjeno na ognjišče.

»Mmm — hm«, je rekel počasi in je zopet vdi-haval s polnimi pljuči mikajoči duh, »kaj pa ste to — In je pristopil k štedilniku, kakor bi hotel pogledati v lonce in kozice.

»Nič, nič pod pokrovce!« mu je branila v šali gospa Kondelikova, obrnila soproga in ga potiskala z obema rokama od zadaj v sobo. »Tu ne smeš! Sedi in boš videl!«

Prizadeval si je sicer mojster Kondelik s svojim izvežbanim nosom, da bi spoznal, kaj ga čaka, vendar je uganil le deloma. Ah, juha z jetrnimi cmoki — v katero je bil tako zaljubljen, to je uganil. Z nobeno drugo stvarjo se mu ni »mamica« toliko prikupila, kakor ravno s tem izdelkom njene kuhinjske umetnosti. Jetrni cmoki z dišečim vonjem zrezanega česna, dosti teh cmokov v zlatorumeni juhi, parfimirani z žefranovimi peresci — ah, to ni bila samo jed, to je bil vznešen, nežno razdražljivi užitek v redkih trenutkih. To ni bila samo juha, to je bil koncert, pesem, to je bila idila v okvirju nedeljskega počitka.

In mojster Kondelik je slekel hitro drugo suknjo, zvelkel manšete, obrisal si je dodobrega nos in je že sedel v naslonjaču, obliči sicer skoro starodavnega, vendar neskončno dobrodušnega, vtaknil si je pod vrta ogel belega prtička, prestavljal je kakor igrajoči se otrok krožnik iz desne strani na levo in zopet na desno in je zaklical v kuhinjo:

»No, tak, dekleta, sem s tem! Jaz imam vedno po tej stekleničici melniškega (vina) prav pošten apetit.«

»Po stekleničici, po stekleničici«, je hudomušno ponavljala gospa Kondelikova v kuhinji. »Meni se zdi, da je bilo nekaj več, ti pokora! Že bežimo.«

Ravno v tem trenutku je privihrala Katrica kakor burja z žičastim koškom, v katerem so stale tri steklenice plzenjskega piva s penastimi kapljicami kakor iz smetane. Gospod Kondelik jo je zagledal pri odprtih vratih in si je sladkosnedno obližnil z jezikom usta. Steklenica plzenjskega piva po rdečem vincu — nič ni na svetu boljše! Naj reče kdor hoče in kaj hoče: pusti pivo po vinu! — To je star in

neumen pregovor! Je še iz tistih časov, ko ni bilo niti duha ne sluha po plzenjskem pivu.

Juha! Gospod Kondelik je jedel s takim navdušenjem, da so mu prišle na čelo gorke kapljice potu. Po juhi goveji zrezek, taki »hlebčki«, kakor jih je imenoval gospod Kondelik, prhek »cvetlični rep« s hrenom, z jurčki v jesihu — in po mesu — Aaaa! Sedaj se je pokazalo. Španske ptičice! Telečji zrezki — iz najlepšega kosa kite — umno stolčeni in »našpikani« — potreseni s sardelevo in žemljovo nadevko, napravljeni temnorožnato, kakor zlati!

In ko je po španskih ptičicah prinesla blažena gospodinja za priboljšek tanek, maslen kolač, ki se v ustih kar raztopi, se mojster Kondelik ni mogel več zdržati in je zagrozil ženi, medtem ko je sladkosnedno mlaskal umetno pripravljene izdelek svoje soproge, in je govoril s polnimi ustmi:

»Mamica, mamica! Ti si danes pripravila to kakor prvo nedeljo po svatbi. Kaj pa je, da si tako dobro razpoložena?«

Mojster Kondelik je rekel to kar tjavendan, ne da bi mu prišlo kaj gotovega na misel, toda vendar je v tem nekaj tičalo. Ni zastoj pripravila danes gospa Kondelikova tako skrbno obed, ni zastoj izbrala v svojem kuhinjskem repertoarju slaščic, mojstru najljubših. Imela je res še nekaj v glavi. Pokazalo se je to po dokončanem obedu, ko je odnesla Pepica prazne krožnike in sklade z ostalim orodjem, ko je pobrisala vse drobtine in ko je gospa Kondelikova postavila pred soproga lonček močne črne kave za priboljšek.

Zakaj skupno s tem lončkom je podtaknila »očetu« podolgasto kuverto z napisom:

»Blagorodna gospa Kondelikova in gospodična, v Pragi, Ječna ulica, številka...«

»Kaj pa je to?« je vprašal mojster začudeno.

»Poglej, stari«, je odgovorila gospa Kondelikova, »včeraj je to prišlo po pošti, pozabila sem ti pokazati...«

Dalje sledi.

e hudomušno režal za Joštom, ki je slučajno šel mimo. Ali res nima pri posojilniških poslopih in razdevnih delih nobene besede več odbor, ampak je ena edina oseba upravitelja, ki je, žal napravljen je toliko jeze in sovraštva do lastnikov te hiše in drugih hiš posojilnice s svojim neprimernim postopanjem? In potem se še čudite, če Vam obrtniki obračajo hrbet in se zahvaljujejo za tako „rodoljubje“? Človek res že ne ve, kako bi imenoval to vaše početje! Žal, da Vam zaradi rdečega svinčnika drž. pravdnika ne smemo odkrito povedati svojega mnenja — drugače pa tudi ne daste prilike. A dejstvo konstatiramo, da ste z enakim postopanjem na stotine obrtnikov v Celju in drugod pognali v nemški tabor!

a Nakup. Celjski kavarnar Krušič (ki Slovence iz kavarne podi, a mu ti še vedno vanjo silijo!) je kupil bankerotni Waldhaus, o katerem bi znal dozdejni najemnik Petrovič marsikako zanimivo štorijo povedati.

a Tekma celjske sokolske župe se vrši dne 6. junija v celjskem „Sokolskem domu“. Tekma bode dala znova sijajno spričevalo pridnemu in vstrajnemu delu, ki se vrši v naših sokolskih društvih. Več poročamo pravočasno.

a Celjske socialistične organizacije prirede 1. maja obhod po mestu, ob 2. uri popoldne koncert in zvečer zabavo s plesom v „Skalni kleti“. Pri koncertu in zabavi svira godba celjskih železničarjev.

v Celjski nemškutarji rogovilljo v okolici. Včeraj so imeli celjski renegatje nekaj „shod volilcev“ pri Bobnarju na Hudinji zaradi obč. volitev v okolici. Dasi vedo, da je ves njih trud za stonj, vendar kažejo rožičke, in to ljudje, ki bi jim tega — najmanj trebalo. Razpoloženje pri Bobnarju je bilo prav klaverno in renegatska družba si je žalostno priznavala, da „slabo stoji“. Zato so se pozneje šli „fajhtat“ k Svetelu ter so tam izzivali s hajlanjem in s tuljenjem „Wacht am Rhein“. Ko je zaradi te izdajalske pesmi neki vojak jih opozoril na njih nepoštenost, so ga — vrgli na cesto. Pa menda vendar ni bil slaven „fetrajnar“ in rojeni German Derganz zraven?

v Za občinske volitve v celjski okolici se posebno zanima gaberski branjar Petschuch (seveda pristna nemška kri!). Spustil se je v divjo agitacijo pri nezavednih okoličanih, osobito tudi za ženska pooblastila. Tako je pred kratkim nadlegoval neko staro žensko na Zg. Hudinji, naj bi mu podpisala listino (pooblastilo!); a ona ni hotela, ker se revica bala, da bi mu zapisala — dušo. Petschucha bi za enkrat lepo mi. no opozorili, da se je obogatil izključno od slovenskih grošev. Ali razume?

v Celjski Rakusch je ob priliki bližajočih se občinskih volitev v celjski okolici tudi našel svoje pragermansko srce. Dejal je, naj stanejo volitve kolikorkoli, Nemci morajo z vso silo nastopiti. Verjamemo prav radi, da se jim cede sline po občini, ki — nese. Celjske občinske kase se jim pač od dne do dne bolj prazni.

v Iz Žalca nam piše somišljenik: Čitam te dni v klerikalnem časopisu, da se očita nam naprednjakom zveza s štajercijanci in da smo nemškutarji. To očitane nas sicer nič ne peče. — Vočigled temu, kolikor storimo mi za narod in njegov napredek, pač noben pameten človek nič ne da na klerikalno obrekovanje. Ker pa se klerikalci tako repenčijo, bi jih vprašali, čemu so izvolili strastnega štajercijanca Strenčana v občinski odbor petrovški? In o Polancu govore ljudje, da je član „Südmarke“ in „Schulvereina“ — a navzlic temu je ena prvih klerikalnih kapacitet v Petrovčah. Izdrite najprej bruna iz lastnih oči — potem iščite pezdinje v naših!

v Kje so veleizdajalci? Preteklo nedeljo se je vršil v Ptuj vsenemški shod, kateremu je poslal neki prof. Aurelij Polzer iz Gradca pozdravno pesem s sledečimi verzi: „Lasst rührig bauen uns mit Herz und Hand, dass herrlich an nicht fernher Zeiten Wenden, Alldentschland uns ersteht als Vaterland“. Med udeleženci je bilo seveda državno uradništvo in dijaštvo. Nemško državno uradništvo se sicer navdušuje za Pruse ali sram ga ni zobati dober oves iz črnožoltilih jasel. In take sorte ljudje sodijo Slovence na Sp. Štajerskem v imenu — avstrijskega cesarja! Pozivamo nujno naše državne poslance, da zberejo material o vsenemškem veleizdajalskem gibanju med spodnještaj. uradništvom in renegatstvom sploh ter ga predložijo parlamentu; potem se bode videlo, kje je treba iskati veleizdajalcev!

v Promoviran bode doktorjem prava dne 14. apr. na češki Karlo-Ferdinandovi univerzi v Pragi gosp. cand. iur. Albert Kramer iz Trbovelj. Častitamo!

a Iz Ptujске gore. „Štajercem“ dopisniku iz Ptujске gore se je pamet zmešala, če je sploh kedaj prišel k njej. V zadnjem „Štajercu“ pisari neko bedastočo o Klemenčičevi gostilni. Vsem Gorčanom pa je znano, da g. Klemenčič kot učitelj gostilne niti imeti ne more. Če pa ima v njegovi hiši njegova tašča slučajno gostilno, ni in ne more biti g. Klemenčič odgovoren za dogodke v gostilni, čeravno se postavi Orničevega peka pod kap, kakor se je to v navedenem slučaju zgodilo, ker je ta olikan pek napadel dva gorska slovenska dijaka, ki sta prišla poleg starišev v gostilno. — Gospod Alojz Repa je ponovno potegnil šolsko oblast za nos, da ga reši že vendar enkrat tega učitelja, ki mu je povsod na poti. — Pijan pa mora ta dopisnik tudi zmiraj biti, sicer, če bi se stregnil, bi opazil, da je bil on pijan, ne pa samo pijači udan. Boljše je, da dopisnik pazi na svojo gostilno, da se ne bodo fantje z noži obdelavali. Naj tudi pogleda tuintam na svoj skedenj, da ne bode potrebno gorskim tržanom prepovedovati svoji družini obiskovati takih gostiln. Koža pa najbrž dopisnika srbi, saj bodo že pa prišli fantje iz Narapelj, pa bode vse dobro.

a Tri begunce od vojne mornarice, podčastnike, je zasačilo orožništvo v Fohnsdorfu na Zgornjem Štajerskem.

a Poveljstvo graške deželnoobr. divizije prevzame dosedanj poveljnik 25. deželnoobr. brigade na Dunaju, generalmajor Otmar Madl pl. Lenzbrugg.

a Poletna šolska oproščenja veljajo v mariborskem okrajnem glavarstvu letos od 1. maja naprej.

a Jegličeve rdeče brošure nemškega prevoda se je prodalo doslej 77.000, in se je tiska zdaj novih 10.000 izvodov. Nemški knjigotržec, ki jo je založil, bo gotovo Bonaventuri jako hvalen za mastne tisočake. Jeglič se lahko kesa, da on ni založil nemške knjižice, morda bi se rešil gospodarskega poloma.

a Neki Brandais iz Marnberka si je že parkrat nabrusil svoj nemški jeziček ob Slovencih v listu nemške agrarne stranke „Landbote“. Tako v zadnji številki zopet prodaja svojo modrost o dobri kuhinji na kmetih (mož mora imeti prav dober apetit in zdrav želodec, kakor je iz članka razvidno), na koncu pa zopet mora pičiti. Pravi namreč, pa slov. kmetijska šola v Št. Jurju ob J. ž. vzgaja same oskrbnike in opravnike za Hrvaško, češ učenci te šole v nemške kraje ne morejo, ker se nič nemški ne naučijo. Ne glede na to, da je slednje smešna laž, pribijemo samo čudni nazor „agrarca“ Brandaisa, ki smatra za edino nalogo kmetijskih šol vzgajati oskrbnike in upravnike.

a Za slovenski muzej. Muzejske zbirke so pri vseh kulturnih narodih važno sredstvo ljudske vzgoje in vidno znamenje narodne individualnosti. Spodnještajski Slovenci smo še v tem oziru daleč zaostali. Imamo še dragocenih reči, ki nam jih tujci grabijo in odnašajo. Rodoljubi štajerski od Mure do Save, zbirajte starinske, narodopisne in naravoslovne predmete ter jih pošiljajte „Zgodovinskemu društvu“ v Maribor. Pazite na najdbe v prazgodovinskih grobiščih, posodbo, nakitje in orožje, na stare umetniške slike, staro pohištvo, kmečko in rokodelsko orodje, stare knjige, listine, narodno nošo. Tudi iz rudništva, rastlinstva in živalstva se sprejemajo predmeti v muzej, da dobimo vzorno sliko naše Spodnje Štajerske. Lovce in najemnike lova opozarjamo in prosimo, da pošiljajo domače ptice in manjše živali g. Antonu Godcu, učitelju v Lembahu pri Mariboru, ki jih gači na naš muzej, večje živali pa naravnost na „Zgodovinsko društvo“ v Mariboru. Upamo, da ne bo naš poziv brezuspešen. „Zgodovinsko društvo“.

a Poročil se je v nedeljo, dne 10. aprila t. l. v Laporju pri Slov. Bistrici g. Karel Kaukler, sin kmeta Lipeta Kauklerja v Hošnici, z gospo Frančiško Mlakar, rojeno Velebil, veleposestnico v Hošnici in udovo po ranjtem Francu Mlakarju, bivšem večkratnem kandidatu in podpredsedniku „Kmečke zveze“. Bila srečna!

v Šmarsko društvo za olepšavo trga, Procvit, je zaprosilo okrajni odbor Šma. je, naj se mu dovoli drevored ob okrajni cesti zapadno od trga krstiti: „Skazov drevored“, a istega vzhodno od trga pa: „Dr. Jože Vošnjakov drevored“. Ta dva

moža sta pred dobrimi 40 leti v šmarskem okrajnem zastopu, premagajoč dokaj zaprek, dosegla, da sta se ta drevoreda na okrajne stroške zasadila. Imata pa tudi necenljive zasluge za probujo naroda v okraju, kakor Slovencev sploh; tudi se ima Šmarje njima zahvaliti, da je postalo trg. A da je Šmarje lep trg, je delo ranjkega Skaze. Ni kmalu kedo svojega rojstnega kraja tako ljubil, kot Skaza Šmarje. Zato tudi temu idealnemu in nesebičnemu rodoljubu ni bila nobena žrtev prevelika, samo da je Šmarju koristila. Šmarjani se sedaj odzovejo samo svoji dolžnosti, če počaste na navedeni skromni način oba moža.

a Prvo točo so imeli v soboto z nevihto vred v graški okolici. Bila je tako gosta, da je pobelila ceste in polja. O nevihti s točo, gromom in bliskom poročajo tudi iz radgonske okolice.

a Samomor učiteljice Laibacher. Graški listi poročajo, da se ni sodnijskim potem dognala nobena krivda ljubčka učiteljice Laibacher, nekoga zdravnik v Porajni, na dekletovem samomoru. Laibacher je bila Ptujčanka in je njen samomor vzbudil veliko pozornosti.

v Drobne novice. Poštna oficijantinja Ana Perko je prestavljena iz Žalca v Celje. — Nabori za mesto Celje se vrše dne 18. apr. v Chemalvojašnici. — Umrli je v mariborski vojaški bolnišnici orožniški postajevodja Špurej. — Splavarja Franca Krebsa, ki je utonil dne 11. marca v Dravi blizu Smolnika, je vrgla voda pod Ptujem na suho. — Nekdaj Zandonattijevo posestvo bl. Št. Lovrenca ob kor. žel. je kupil blag. Ljudske posojilnice Leskovic (pač le kot takozvani Strohmann Lj. pos., katera ni mogla dobiti za posestvo zahtevane visoke svote) za 481 tisoč kron.

Druge slov. dežele.

v Slovansko slikarsko šolo namerava otvoriti v Trstu v kratkem odlični slovanski umetnik, ki se tam stalno naseli. Omogočiti hoče tudi stalno umetniško razstavo slovanskih slikarskih in umetno-obrtnih umotvorov. To bi bil naravnost sijajen korak v našem kulturnem življenju.

v Belokranjske železnice ne bo? „Jutro“ poroča iz Novega mesta, da so baje inženirji dobili ukaz, naj se pripravijo, da odidejo s 1. okt. t. l., kar bi pomenilo toliko, kakor: odpovejte se, Belokranjci, vsaki nadi na belokranjsko železnico. Če je to res, potem naše najiskrenejše čestitke mogočnim klerikalnim politikom in njih uspehom. Odgovornost ste si naprtili, gospodje: ali vidite pred seboj brezdnost, kamor vas strmoglavi nekoč — ljudstvo?

v Po ceni meso bodo imeli Celovčani. Živinska vnovčevalnica deželne zveze kmetijskih združenj za Koroško je začela s klanjem živine in razprodajo mesa. Mesarji bodo pač hudi, a pomagano bo vsaj nekoliko konzumentom in producentom. Cene mesa so od 1 K 08 v do 1 K 32 vin.

v Za dopolnilne volitve v ljubljanski občinski zastop, ki se vrše 18., 20. in 22. tm., kandidira narodno-napredna stranka v I. razredu gg. Lenčeta, Predoviča, dr. Trillerja in pl. Trnkoczyja, v II. razredu gg. Iv. Hribar, dr. Majarona, Sajovica, in dr. Tavčarja, v III. razredu gg. Kozaka, Mallyja in Šega.

v Na Poljani pri Prevaljih se je ustanovila podružnica Ciril-Methodove družbe, ki se bo prav lepo razvila.

v Dr. Gustav Gregorin, vodja tržaških Slovencev, je slavil včeraj svojo petdesetletnico.

Po svetu.

v Po ruskem vzoru. V Tallnu na Nižjem Avstrijskem sta dobila župan Wild in kaplan Kammerer, ki sedi v občinskem odboru, grozilna pisma z dvema mrtvaškima glavama in podpisom „anarhistovski odbor“. V pismu se pravi, da bode nekdo poslal župana in kaplana v krtovo deželo, ako poslednji ne izgine do 1. maja iz Tallna. Orožniki še niso našli groziteljev.

v Tajinstveno zastrupljanje. V New Yorku so obdolžili neko gospo Kellnerjevo, da je zastrupila svojega moža in 3 otroke. Tekom obravnave se je pokazalo, da je Kellnerjeva gotovo kriva in sodišče jo je že hotelo obsoditi. V zadnji uri je še pa dal pravdnik stanovanje enkrat preiskati in pri tem se je pokazalo, da je bilo v žimnicah mnogo arsenika, s katerim so bile prepredene. — Gospo so oprostili.

v Telefonska zveza Inomost-Hamburg. Dne 5. tega se je preizkušala v Inomostu telefonska zveza s Hamburgom in pokazalo se je, da je govorjenje kaj dobro uspelo. Še to poletje se izvrši torej zveza z Berlinom in Severno Nemčijo.

v Težava pri kolinskih zračnih vajah. Početek zračnih manevrov pri Kolinu ob Reui so morali preložiti, ker je neki nedostatek v tvornici onemogočil pravočasno napolnitev balona z vodikovim plinom. Ker je neka posoda eksplodirala, je bil monter znatno ranjen. Prepeljali so ga v bolnišnico.

v Pomanjkanje denarja — obilica hroščev. Deželni odbor češki je razglasil vsem političnim oblastim, da se naj letos z ozirom na slabo finančno stanje dežele plačuje liter nabranih hroščev in ogercev samo po 1 in po 2 vinarja. Občine lahko plačujejo ta popravek po 6 in 12 vin., vendar pa ne bo dežela nič prispevala.

a Don Rua, načelnik salezijanske družbe, je 6. aprila zjutraj v Turinu umrl. V katoliškem smislu je bil vzoren mož.

v Izgubljeni bankovci. Dne 29. oktobra 1909 se je na pošti izgubilo priporočeno pismo s 40 bankovci po 1000 kron, ki jih je poslala osrednja banka čeških hranilnic v Pragi nekam v deželo. V preiskavo je prišel neki poštni uradnik: a zdaj so postopanje ustavili. Vendar pa je sedaj obljubila zavarovalna družba 50% vsote onemu, ki bi našel pismo.

v Iz vasi Ōkorito. V vasi Ōkorito, kjer leži velika množica več ali manj ranjenih, ki so jih rešili iz požarja, se zelo slabo skrbi za bolnike in oblast je odredila, da se mora sedaj vsa paznost posvetiti ponesrečencem. Prej je manjkalo zdravnikov in sredstev.

v Etna deluje. Lava se še vedno počasi premika z Etnae v vzhodje. Sedaj je dosegla širino 300 metrov. — Včeraj v jutro so začutili v Cataniji precej močen potresni sunek s podzemskim bobnenjem. Ljudje so plašno pobegnili iz svojih barak.

Kaj vse stori alkohol! Uslužbenec tvrde Vitke, Karl Kulhanek, je prišel pred par dnevi zvečer ob 9. uri domov. Na dvorišču pred hišo je videl na vozu obešenega svojega 12-letnega sina. Na njegov krik so prihiteli sosede in splošno je bilo mnenje, da se fant ni obesil sam, ampak da ga je menda obesila v pijanosti Kulhanekova žena, 53-letna ženska, ki pa je bila žganje dan za dnem od jutra do večera. Žensko so našli popolnoma pijano spečo na kupu drv pred hišo. Odpeljali so jo v zapor.

Brata Pribičeviča so v soboto popoldne izpustili iz zapora.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

DOPOLNILNA VOLITEV V GORIŠKI DEŽELNI ZBOR.

Gorica, 11. aprila. Pri včerajšnji volitvi v kmečkih občinah na krasu je dobil protiklerikalni kandidat dr. Gregorin 470, klerikalec Babič pa 392 glasov. Gregorin je torej izvoljen.

Gorica, 11. aprila. V nedeljo 17. t. m. se vrši dopolnilna volitev za deželni zbor v skupini slovenskih trgov. Na včerajšnjem velikem volilnem shodu v Komnu je bil g. Andrej Gabršček zopet proglašen kandidatom.

PRESTOLONASLEDNIK V GRADCU.

Gradec, 11. aprila. Govori se, da pride prestolonaslednik na svojem inšpekcijskem potovanju maja meseca tudi v Gradec.

SLOVANSKA JEDNOTA IN FINANČNE PREDLOGE.

Praga, 11. aprila. V tukajšnjih političnih krogih izjavljajo, da bodo zastopniki Slovanske jednote v sredo naznanili v posebni konferenci z Bienenrothom svoje zahteve, od katerih je odvisno stališče Slovanske jednote napram finančnim predlogom.

NADVOJVODA FRANC SALVATOR V TRSTU.

Dunaj, 11. aprila. Nadvojvoda Franc Salvator se poda v Trst, kjer bo navzoč pri krstu nove bojne ladije »Zrinji«.

BOJ ZA VOLILNO REFORMO NA PRUSKEM.

Berlin, 11. aprila. Včeraj so se vršili trije veliki shodi pod milim nebom, na katerih so se sklenile resolucije za splošno enako in direktno volilno pravico. Shod so sklicali socialisti in se jih je skupno udeležilo do 230 tisoč ljudi. Govorniki so govorili s posebnih odrov, shode se je otvorilo s trombo. V treptovskem vrtu je bilo na shodu čez 100 tisoč, v Humboldtsheimu 70 in v Friedrichsheimu okrog 60 tisoč zborovalcev. Ljudje so se mirno razšli, uniformirane policije ni bilo nikjer videti.

Berlin, 11. aprila. Razum v Berlinu so se vršili še veliki protestni shodi proti vladni volilni preosnovi v Devinu, Vratislavi, Gdanskem, Stettinu, Düsseldorfu in drugod. Le v Vratislavi je došlo do manjših spopadov s policijo.

VSTAJA V ALBANIJI.

Carigrad, 10. aprila. »Jeni Gazetta« priobčuje izjavo za notranje zadeve, v kateri dementira ta trditve, da bi avstrijski vplivi povzročili dogodke v Prištini.

Carigrad, 10. aprila. Turške čete se koncentrirajo pri grobu sultana Murada, severozahodno od Prištine. Vstaši sozbrani dve uri dalje. — Po zasebnih poročilih iz Kosovega, znašajo zgube vstašev pri bojih dne 8. aprila 80 mož. — Vlada se je odločila poslati celi kor v Albanijo, ako bo potrebno. Jutri odide sultanov nečak, princ Lišemaledin na čelu prvega plevenskega bataljona v Albanijo. — Sultan

je podčastnika, kateri je eden od dveh vzetih topov priboril nazaj, bogato obdaroval. — Srbska vlada je naznanila Turčiji, da ne spušta nobenih vstašev čez mejo.

Carigrad, 11. aprila. Minister za notranje zadeve je baje dobil brzojavko iz Prištine, da so se vstaši vsled nasvetov vaških starcev razkropili. Vodje se baje danes podvržejo. Čete se odpošiljajo v Albanijo naprej.

DROBNE NOVICE IZ TURČIJE.

Carigrad, 11. aprila. Visoka porta je poslala v Sofijo posebno pismo, v katerem zahteva pojasnila za dogodke ob meji in pa kaznovanje krivcev.

Carigrad, 11. aprila. 3 križarke in 9 torpednih razdiralk je odplovalo na daljše vaje, ki se bodo raztegnile noter do albanskih luk.

OBČINSKE VOLITVE V SRBIJI.

Belgrad, 11. aprila. Danes so se vršile v celi Srbiji občinske volitve. Potekle so mirno. V Belgradu so zmagali radikalci obeh struj, kateri so se zvezali.

VOLILNI BOJ NA OGERSKEM.

Stolni Belgrad, 11. aprila. Na ustanovnem shodu vladne stranke je bil za državnozbornskega kandidata proglašen minister grof Zichy.

Debrecin, 11. aprila. Včeraj je imela tu vladna stranka shod, na katerem se je imel postaviti kandidat za državnozbornske volitve. Pred hotelom »pri zlatem biku«, kjer si je najel stanovanje iz Budimpešte na shod došli grof Tisza, se je nabrala silna množica demonstrantov, ki so grofa in njegove spremljevalce sprejeli s ploho kamenja in groznim kričanjem. Ko je šel grof v hotel, so ometavali poslopje. Mestni načelnik in neki policaj sta bila pri izgredih ranjena.

DEMONSTRACIJE PROTI FRANCOŠKEMU MIN. PREDSEDNIKU.

Saint Chamond, 11. aprila. Pri nekem banketu je govoril tukaj ministerski predsednik Briand. Med tem so revolucionarji pred dvorano hrupno demonstrirali. Pobili so s kamenjem okna in opljuvali orožnike, kateri so hoteli demonstrante razgnati. Medtem ko so ti čakali na odhod udeležencev pri banketu, so jih kolovodji hujskali. Nekega Španca, kateri se je hotel vriniti v dvorano, so prijeli. Našli so pri njem revolver.

KRALJ EDVARD BOLEHEN.

London, 11. aprila. Kakor poročajo listi, trpi kralj Edvard na kronični bronhitis in želodčni bolezni, katera je vsled kraljeve starosti zelo nevarna.

Svarilo
pred
ponaredbami!

Tvoj slabi žejodec
Je žalosten godec!
Če bi vžival

FLORIAN

Ne bil bi bolan!

Naročajte „FLORIAN“ od izdelovalnice!
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano. 34

Listnica uredništva.

A. L., Št. Juri ob j. žel.: Za „Nar. Dn.“ smo za zdaj založeni. Pač pa morda pošljite kaj primerne za „Nar. List“. Plačamo po vrednosti do 4 vin. vrsto! Zdravo!

Zahvala.

Za mnoge dokaze sočutja, kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pogreba in premnoge krasne vence in tolažeče dokaze sožalja povodom prerane smrti svojega srčnoljubljenega soproga, gosp.

Henrika Dobnik

posestnika in trgovca v Zrečah

dovoljujem si v svojem, kakor tudi v imenu vseh sorodnikov izrehati najprej srčnejšo zahvalo.

Marija Dobnik.

ZREČE, dne 9. aprila 1910.

Loterijske številke.

Trst, dne 9. aprila 1910: 89, 28, 70, 74, 68.
Linc, „ „ „ „ 7, 63, 73, 54, 15

Antonija Kuster

Fran Peklar

— zaročena. —

Dol Ljubljana

Prodase

v večjem mestu na Spodnjem Štajerskem dobro idoča

mesarska obrt

zaradi preselitve. — Več se izve v upravnistvu „Nar. Dnevnika“. 242 1

Pekovski učenec

zmožen slovenskega in nemškega jezika se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji pri

K. ROBAUS, parna pekarija

v Dobrni pri Celju. 237 2-2

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

Vabilo na redni občni zbor

Posojilnice v Celju

registrovane zadrage z neomejeno zavezo, ki se vrši dne 20. aprila 1910, ob 4. uri popoldne v sejni dvorani „Narodnega doma“ v Celju s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva. — 2. Čitanje revizijskega poročila „Zadružne Zveze“ v Celju. — 3. Odobritev letnega računa pro 1909. — 4. Razdelitev čistega dobička. — 5. Volitev načelstva in nadzorstva. — 6. Sprememba pravil. — 7. Razni predlogi.

Načelstvo.